

Projekt do pkt 21

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SIERAKOWICE**

z dnia 19 listopada 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego dotyczącego wyboru sołtysa Sołectwa Stara Huta

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15, art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz § 29 ust. 3 uchwały nr XXXIII/403/17 Rady Gminy Sierakowice z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Statutu Sołectwa Stara Huta (tekst jednolity: Obwieszczenie nr 19/2023 Rady Gminy Sierakowice z dnia 3 października 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr XXXIII/403/17 Rady Gminy Sierakowice z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Statutu Sołectwa Stara Huta) po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej

Rada Gminy Sierakowice uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się protestu wyborczego dotyczącego wyboru sołtysa Sołectwa Stara Huta, wniesionego w dniu 23 września 2024 r.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy Sierakowice do powiadomienia podmiotu wnoszącego protest o sposobie jego rozpatrzenia, poprzez przesłanie odpisu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Osoba fizyczna skierowała do Rady Gminy Sierakowice protest wyborczy przeciwko ważności wyborów sołtysa Sołectwa Stara Huta przeprowadzonych w dniu 19 września 2024 r. Protest wpłynął do Rady Gminy Sierakowice w dniu 24 września 2024 r.

Zgodnie z art. 18a ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną.

Zgodnie zaś z § 29 ust. 3 Statutu Sołectwa Stara Huta, nadzór i kontrolę nad działalnością Sołectwa sprawuje Rada Gminy przy pomocy Komisji Rewizyjnej oraz Wójt Gminy.

W związku z powyższym, Przewodniczący Rady Gminy przekazał przedmiotowy protest do rozpatrzenia przez Komisję Rewizyjną.

Komisja Rewizyjna podczas posiedzenia w dniu 23 października 2024 r. ustaliła następujący stan faktyczny:

W proteście wyborczym zarzucono naruszenie art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz § 10 ust. 1 Statutu Sołectwa Stara Huta polegające na tym, że zaniechano weryfikacji osób wpisujących się na listę do głosowania na zebraniu wiejskim pod kątem spełnienia przesłanki stałego zamieszkiwania w sołectwie co spowodowało, że w wyborach brały udział osoby, które nie są stałymi mieszkańcami sołectwa uprawnionymi do głosowania. Wskazując na powyższe, autor protestu wniósł o orzeczenie, że wybór Łukasza Sadowskiego na sołtysa wsi Stara Huta jest nieważny i postanowienie o przeprowadzeniu ponownych wyborów sołtysa.

Po zapoznaniu się z treścią:

- protestu wyborczego,
- protokołu z zebrania wyborczego sołtysa i rady sołeckiej Sołectwa Stara Huta wraz z protokołem komisji skrutacyjnej z tajnego głosowania w sprawie wyboru sołtysa,
- oświadczenia obecnego na zebraniu wiejskim w dniu 19 września 2024 r. Zastępcy Wójta Gminy Sierakowice Pana Zbigniewa Fularczyka

Komisja Rewizyjna zdecydowała uznać, iż przedmiotowy protest wyborczy nie zasługuje na uwzględnienie, a w konsekwencji rekomendować podjęcie uchwały tej treści przez Radę Gminy Sierakowice.

Przechodząc do uzasadnienia dokonanej oceny zasadności protestu wyborczego na wstępie odnotowania wymaga, że zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (którego treść odpowiada treści § 10 ust. 1 Statutu Sołectwa Stara Huta), Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Odwołanie się do kryterium zameldowania na pobyt stały jako warunku uczestniczenia i korzystania z pełnych uprawnień w zebraniu wiejskim, jak podkreślił NSA w wyroku z 22.08.1996 r., SA/Gd 1956/95, OwSS 1997/1, poz. 17, narusza prawo. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł: „dane z ewidencji mogą być pomocne w ustaleniu charakteru pobytu osoby na terenie sołectwa, nie przesądzają one jednak o tych uprawnieniach”. Użycie w tym przepisie terminu „mieszkaniec” wskazuje, iż ustawodawca odwołał się do kategorii zamieszkania. Ta kategoria cywilnoprawna, polegająca na „dopełnieniu administracyjnoprawnego obowiązku zameldowania może być oceniana tylko jako dowód, ale nie jest jedyną i wystarczającą przesłanką do stwierdzenia czynnego i biernego prawa wyborczego” (P. Chmielnicki [w:] K. Bandarzewski, P. Chmielnicki, P. Dobosz, W. Kisiel, P. Kryczko, M. Mączyński, S. Płazek, Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym, Warszawa 2007, s. 365).

Odnotowania wymaga także, że przepisy nie uzależniają korzystania z czynnego prawa wyborczego od ujawnienia w rejestrze wyborców. Sam ewentualny brak wpisu określonych osób do rejestru wyborców

nie przesądza o tym, iż nie posiadają oni czynnego prawa wyborczego do organów jednostki pomocniczej (tak: Wyrok WSA w Szczecinie z 25.03.2021 r., II SA/Sz 834/20, LEX nr 3176061).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że nikt w czasie wyborów nie złożył uwag do poszczególnych osób uprawnionych do głosowania. Wnoszący protest nie podał żadnych nazwisk osób, które jego zdaniem nie były uprawnione do głosowania. Mieszkańcy sołectwa wpisywali się na listę obecności dla mieszkańców, natomiast goście na listę obecności dla gości.

Zgodnie ze Statutem Sołectwa, głosowania w sprawie wyboru sołtysa, jak i rady sołeckiej, zostały przeprowadzone w głosowaniu tajnym przez komisję skrutacyjną wybraną spośród i przez mieszkańców sołectwa, którzy również nie zgłaszali uczestnictwa w głosowaniu osób nieuprawnionych.

Podkreślić trzeba, że Statut Sołectwa Stara Huta nie wymaga weryfikowania faktu bycia stałym mieszkańcem sołectwa ani tym bardziej nie wskazuje, w jaki sposób tę weryfikację przeprowadzić. Z § 24 ust. 2 Statutu Sołectwa Stara Huta wynika jedynie, że zebranie wiejskie, na którym przeprowadza się wybór, wymaga obowiązku podpisania listy obecności przez uczestników zebrania uprawnionych do głosowania. Wymogu tego dopełniono, co wynika z protokołu zebrania wyborczego.

Zauważyć trzeba, że sołectwo Stara Huta jest jednym z najmniejszych sołectw, udział w zebraniu wzięły tylko 63 osoby; mieszkańcy znają się osobiście i gdyby w zebraniu uczestniczyły osoby nieuprawnione, tym bardziej zostałyby zgłoszone podczas zebrania.

W tym stanie rzeczy pozostaje stwierdzić, że nie zasługują na uwzględnienie zarzuty stawiane w treści protestu wyborczego, wskutek braku stwierdzenia naruszenia przepisów prawa.